

AUTOILIJOIDEN ARVIOINTIA PIDÄ PELIVARAA -OPPAASTA

MATTI HEINONEN

HELSINKI 2003
ISSN 0785-9244
ISBN 951-560-125-8

Julkaisija **LIIKENNETURVA**
Liikenneturva

Julkaisun päivämäärä
2003

Tekijä Matti Heinonen		Julkaisun laji tutkimusraportti	
		Toimeksiantaja Liikenneturva	
Julkaisun nimi AUTOILIJOIDEN ARVIOINTIA PIDÄ PELIVARAA -OPPAASTA			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Ajoneuvohallintokeskus lähettää vuosittain kaikille 45 vuotta täyttäneille auton ajokortin haltijoille kirjeen, johon Liikenneturvalle on annettu mahdollisuus liittää mukaan "Pidä pelivaraa" niminen ennakoivan ajamisen opas. Kirjeen saajista poimittiin satunnaisesti 600 henkilöä, jolle lähetettiin postitse kyselylomake oppaan arviointia varten.</p> <p>Kyselyn palautti 46 % vastaajista. Oppaan oli saanut 84 prosenttia vastanneista 45-vuotiaista kuljettajista. Siihen oli tutustunut 80 prosenttia kuljettajista. Keskeisenä ohjeena pidettiin ennakoivaa / pelivaraa (46 %). Vajaa 90 % vastaajista katsoi, että oppaasta on ollut jonkin verran tai paljon hyötyä. Samoin vajaat 90 prosenttia vastaajista piti opasta hyvänä nykyisellään. Oppaan erillisistä aiheista eniten haluttiin lisää "tietoa tyypillisistä onnettomuustilanteista".</p> <p>Noin kahden kolmasosan mielestä opas vaikutti jotenkin ajamiseen. Eniten (55 %) opas vaikutti entistä suuremman turvallisuusvälin ylläpitoon ja sään ja kelin huomioon ottoon omassa ajokäytöksessä.</p> <p>Tietoiskut tv:ssä saivat vastaajilta suurimman, yli kahden kolmasosan kannatuksen suosituimpana tapana kerrata liikenneasioita. Toiseksi eniten haluttiin liikenneasioita esitteleviä tv-ohjelmia. Noin puolet vastanneista kannatti nykyistä kotiin lähetettyä aineistoa.</p>			
Avainsanat (asiasanat) autoilijoiden jatkokoulutus, suorajakelu			
Muut tiedot			
Sarjan nimi ja numero Liikenneturvan tutkimusmonisteita 95/2003		ISSN 0785-9244	ISBN 951-560-125-8
Kokonaissivumäärä 13 + liitteet	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Liikenneturva		Kustantaja Liikenneturva	

Publisher
Liikenneturva

DOCUMENTATION PAGE

Date
2003

Author Matti Heinonen	Type of documentation research report		
		Commissioning organization Central Organization for Traffic Safety in Finland.	
Title CAR DRIVERS' EVALUATION OF DEFENSIVE DRIVING GUIDE CALLED 'KEEP YOUR DISTANCE'			
Abstract <p>The Vehicle Administration Center annually sends a letter to all driver's license holders turning 45 years old, and Liikenneturva has been provided the option of attaching a defensive driving guide named 'Keep Your Distance' to the letter. Out of all the people receiving the letter, 600 people were selected at random and they were sent a questionnaire via mail in order for them to evaluate the guidebook.</p> <p>46% of the people receiving the questionnaire returned it. The guide had reached 84% of the 45-year-old drivers who answered the questionnaire. 80% of the drivers had familiarized themselves with the guide. The central advice was considered to be anticipation / keeping your options open (46%). Almost 90% of those who answered assessed that the guide had been either useful to some degree or very useful. Likewise almost 90% of those who answered considered the guide to function well in its present form. Out of all the separate topics in the guide, people would like to receive more information about "typical accident situations".</p> <p>About 2/3 felt that the guide had some kind of effect on their driving. Mostly (55%) the guide influenced maintaining a greater safety distance than previously and taking the weather conditions in consideration regarding one's own driving behavior.</p> <p>Information spots on television garnered the biggest support (over 2/3) as the most popular way to review traffic related topics. The runner-up was television shows featuring traffic issues. About half of those who answered supported the present material which is sent directly home.</p>			
Key words defensive driving, advanced training for drivers, direct distribution			
Supplementary notes			
Title and number of series Liikenneturva research paper 95/2003		ISSN 0785-9244	ISBN 951-560-125-8
Pages 13 + appendices	Language Finnish	Price	Availability public
Distributor Liikenneturva		Sponsoring organization Liikenneturva	

Kuvailulehti	1
Documentation page	2
Sisällysluettelo	3
Esipuhe	4
1. Tutkimuksen tarkoitus	5
2. PIDÄ PELIVARAA -opas	5
3. Kohderyhmä, otos ja tutkimuksen luotettavuus	5
4. Vuoden 1996 PIDÄ PELIVARAA -tutkimus	6
5. Tulokset	7
5. 1 Oppaan jakelun onnistuminen	7
5. 2 Oppaaseen tutustuminen ja oppaan säilytys	7
5. 3 Oppaan keskeinen sisältö	7
5. 4 Oppaan hyödyllisyys	8
5. 5 Arviointi oppaan sisältöpainotuksista	8
5. 6 Oppaan vaikutus ajamiseen	9
5. 7 Autoilijoiden toivoma tiedotusväline liikenneasioissa	10
6. Pohdinta	10
Lähteet	11
Liite Kyselylomake	12

Esipuhe

Tämän selvityksen suunnittelukokoukseen osallistuivat Ajoneuvohallintokeskuksesta toimialajohtaja Riitta-Liisa Linnakko, yksikönpäällikkö Sami Mynttinen ja yksikönpäällikkö Jukka Harjula.

Tiedon keruun mahdollisti Ajoneuvohallintokeskuksen ajokorttirekisteristä saadut osoitetiedot. Luvan tähän myönsi yksikönpäällikkö Jussi Metsä.

Liikenneturvasta tutkimuksen eri vaiheisiin osallistuivat tutkimuspäällikkö Sirpa Rajalin ja koulutuspäällikkö Lasse Saharinen.

Kiitokset edellä mainituille ja useille muille Ajoneuvohallintokeskuksen ja Liikenneturvan toimihenkilöille, jotka ovat osallistuneet selvityksen eri vaiheisiin.

1. Tutkimuksen tarkoitus

Ajoneuvohallintokeskus lähettää vuosittain kaikille 45 vuotta täyttäneille auton ajokortin haltijoille kirjeen, jossa muistutetaan lähestyvistä velvollisuuksista toimittaa asuinpaikkakunnan poliisille lääkärin tai optikon antama todistus näkökyvystä. Samaan kirjeeseen on Liikenneturvalle annettu mahdollisuus liittää mukaan ”Pidä pelivaraa” niminen ennakoivan ajamisen opas. Tämä A5 -kokoa oleva 32 -sivuinen opas käsittelee turvallisen ja joustavan ajamisen perusteita.

Vuosittain postituksia on 72 000. Painatuksesta ja postituksesta koituu huomattavia kustannuksia sekä Ajoneuvohallintokeskukselle että Liikenneturvalle. On tarkoituksenmukaista selvittää suorajakelun vastaanottoa ja mahdollisia kehitystarpeita.

2. PIDÄ PELIVARAA -opas

Liikenneturvassa on ylläpidetty vapaaehtoista autoilijoiden jatkokoulutusta jo vuosikymmeniä. Ennakoivan Ajon (EAK) -kurseja varten on laadittu ennakoivan ajon opas. Autoilijoiden vapaaehtoisella jatkokoulutuksella on vaikea saavuttaa suuria kuljettajaryhmiä. Tästä syystä EAK -kursseista ja oppaasta Liikenneturvassa on muokattu kuljettajia varten PIDÄ PELIVARAA -opasvihko.

Oppaan mukaan ”Aika ajoin on itse kunkin terveellistä kerrata turvallisen ja joustavan ajon perusteita. Tutkimukset ja käytännön kokemukset osoittavat, että ne ovat kiteytettävissä muutamaankin yleispätevään ohjeeseen, joita noudattamalla välttyy joutumasta hankaliin tilanteisiin. Ennakoivasti ajatteleva kuljettaja on myös varautunut siihen, että kaikki ei aina suju niin kuin pitäisi. Hänellä on toimintaohjeet myös tätä varten” (Liikenneturva 1999).

Opas sisältää neljä lukua: Ennakoinnin ohjeet, Vaaratilanteen ohjeet, Onnettomuuden varalta ja Säästä energiaa ja ympäristöä. Tutkimuslomakkeen (liite) kysymyksellä 8 tiedusteltiin ajokortin haltijoilta mielipiteitä erityisesti oppaan yksityiskohtaisesta sisällöstä.

3. Kohderyhmä, otos ja tutkimuksen luotettavuus

Vuonna 1958 syntyneitä ajokortin haltijoita on noin 72 000 henkeä. AKE:n postituserään marraskuussa 2002 sisältyi näitä 45 vuotta täyttäviä 6 000 henkeä. Marraskuussa kirjeen saajista poimittiin satunnaisesti joka kymmenes osoite. Otos oli siten 600 henkilöä.

Lomakkeen postitus tehtiin 25. marraskuuta 2002. Tätä seurasi yksi uusintalähetys ja yksi muistutuskirje vastaamatta jättäneille. Muistutuskirje ei juuri enää lisännyt vastausprosenttia. Lisäksi se ärsytti joitakin esim. omaisia, kun varsinainen kirjeensaaja asui ulkomailla eikä siten voinut vastata. Kaksi ilmoitti, että vastaaja asuu ulkomailla ja kaksi ei osannut suomea. Posti palautti takaisin 11 lomaketta, joiden osoite oli tuntematon.

Kaikkiaan tutkimukseen hyväksyttiin 277 lomaketta. **Vastausprosentti oli siten 46 %.** Vastausaktiivisuus vaihteli kysymyksittäin. Kaikki eivät suinkaan vastanneet kaikkiin kysymyksiin. On todettava, että postikysely ei ollut paras keino saada luotettavia tuloksia. Haastattelumetodi olisi toiminut paremmin.

Alhaisen vastausprosentin takia tutkimusta ei voida pitää kaikilta osin täysin luotettavana. Erityisesti miehet jättivät vastaamatta. Naisia 45-49 -vuotiaista ajokortin haltijoista oli vuoden 2002 lopussa 46 prosenttia. Kyselyyn vastanneista naisia oli 57 prosenttia (kys. 13). Monet kyselyyn vastanneet miehet mainitsivat, että oppaan asiat ovat jo tuttuja. Ilmeisesti miehet useasti katsoivat, että kysely ei koske heitä, koska he hallitsevat jo oppaan asiat. Iän suhteen tutkimus ja osoiterekisteri on täysin pitävä, vain yksi vastaaja oli syntynyt muulloin kuin vuonna 1958. On mahdollista, että tutkimuksen tulokset ovat liian ”hyviä”, koska vastanneet miehet suhtautuivat oppaaseen jonkin verran kielteisemmin kuin naiset.

Vastaajien ajokilometrimäärät hajautuivat. 15 prosenttia vastaajista ajoi vuosittain alle 5000 km, 40 % ajoi 5000- 19999 km vuosittain ja 42 % ajoi yli 20 000 km vuosittain (kys. 13). Ilmeni, että ihmiset eivät tiedä, missä läänissä he asuvat. Monet vastasivat entisten läänien mukaan esim. Hämeessä, jota ei voi luokitella nykyisellä läänijaolla (kys. 14). Vastaukset painoutuivat Etelä-Suomen lääniin, lähes 40 % vastaajista oli sieltä. Länsi-Suomen läänin vastausten osuus oli 30 %.

4. Vuoden 1996 PIDÄ PELIVARAA -tutkimus

Ennen oppaan laajaa käyttöönottoa suurelta osin nykyistä PIDÄ PELIVARAA - opasta kokeiltiin Etelä-Hämeessä. Kokeilusta tehtiin seurantatutkimus (Lähdeniemi 1996). Opas lähetettiin 50 000. eri-ikäiselle kuljettajalle, joista 300 haastateltiin. Neljäsosa kuljettajista ei ollut saanut tai muistanut saaneensa opasta. Oppaan oli säilyttänyt yli 90 % oppaan saaneista. Kuljettajista puolet oli selaillut opasta ja vajaa kolmannes oli lukenut oppaan. Lähes 80 prosenttia vastaajista piti opasta hyvänä.

Keskeisimpänä ohjeena pidettiin välimatkan säilyttämistä. Kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoitti, että opas ei ole vaikuttanut ajamiseen.

5. Tulokset

5. 1 Oppaan jakelun onnistuminen

Vastanneista 45-vuotiaista kuljettajista 84 prosenttia oli saanut oppaan (kys.1). Jakelutulos oli noin kymmenen prosenttiyksikköä parempi kuin vuoden 1996 tutkimuksessa. Kymmenen prosenttia vastaajista ilmoitti, että eivät ole saaneet opasta ja seitsemän prosenttia ei muistanut saaneensa Pelivara-opasta. Lisäksi on huomattava, että ne 11 tuntematonta osoitetta, joihin kysely lähetettiin, eivät myöskään ole voineet saada opasta (ks. luku 3).

Opas lähetetään suomenkielisenä ja ruotsinkielisenä versiona. Omalla äidinkielellä oppaan oli saanut 89 % kysymykseen no.15 vastanneista. Vajaat kaksi prosenttia kuljettajista oli saanut oppaan suomeksi, vaikka äidinkieli oli ruotsi. Arabiaksi oppaan halusi kaksi vastaajaa, muita kieliä mainitsi neljä vastaajaa. Loput kymmenen prosenttia kysymykseen vastanneista olivat niitä, jotka eivät olleet saaneet opasta, mutta halusivat sen. Se myös lähetettiin heille. Kun tämä osuus poistetaan, jakelun pulmaksi jää, että kaikki ruotsinkieliset eivät saa omalla kielellään opasta ja lisäksi on pieni joukko muunkielisiä, jotka eivät ymmärrä suomenkielistä opasta.

5. 2 Oppaaseen tutustuminen ja oppaan säilytys

Oppaaseen oli tutustunut oppaan saaneista 80 prosenttia (n=228, kys. 2). Tutustuminen oli tietysti hyvin eriasteista. Jotkut mainitsivat selailleensa, jotkut olivat lukeneet oppaan tarkasti. Tulos on hyvin samanlainen kuin vuoden 1996 tutkimuksessa. Siinä oppaaseen oli tutustunut 83 % vastaajista. Oppaaseen tutustuneet 182 vastaajaa osallistuivat oppaan sisältöä koskevaan arviointiin.

Oppaan säilytti 86 prosenttia vastaajista (kys. 3). Vuoden 1996 tutkimuksessa oppaan säilytti 92 % kuljettajista. Oppaaseen tutustuneita ja sen säilyttäneitä oli siten hieman aiempaa vähemmän.

5. 3 Oppaan keskeinen sisältö

Oppaan keskeistä ohjetta tiedusteltiin avokysymyksellä (kys. 4). Oppaan keskeisenä ohjeena pidettiin ennakoointia / pelivaraa (46 %). Turvaväliä piti keskeisenä 15 prosenttia vastaajista ja tilannenopeutta / tilannekohtaista ajotapaa kuusi prosenttia vastaajista. Tulos poikkesi vuoden 1996 tutkimuksesta siten, että siinä turvaväli oli keskeisin ohje (47 %) ja ennakoointi toisena (10 %).

Erot tutkimusten välillä voivat johtua siitä, että nyt kyselomakkeen ohjeessa mainittiin oppaan nimi (pidä pelivaraa, ennakoivan ajon opas). Nimeä ei tarvinnut mainita haastattelulomakkeessa, joten keskeistä ohjetta ei voitu päätellä lomakkeen instruktioista. Lisäksi pelivara -käsite on vuosien myötä saattanut tulla tutuksi. Oppaan keskeiseksi ajotapaan vaikuttavaksi asiaksi molemmissa tutkimuksissa mainittiin turvallisuusvälin säilyttäminen (ks. s.12).

Lisäksi tiedusteltiin, mitä muuta oppaasta oli jäänyt mieleen (kys. 5). Eniten (17 %) mainittiin jarrutus / hätäjarrutus, toisena jälleen ennakoitiin (6 %) ja kolmantena (4 %) törmäysnopeus / törmäysvoima.

5. 4 Oppaan hyödyllisyys

Taulukko 1 (kys. 6). Oppaan hyödyllisyys. Tulokset prosentteina.

"Miten arvioitte opasta? Onko siitä ollut hyötyä Teille?"	%
oppaasta on ollut paljon hyötyä	20
oppaasta on ollut jonkin verran hyötyä	68
oppaasta ei ole ollut lainkaan hyötyä	12
Yht.	100

Opasta pidettiin valtaosin hyödyllisenä. Vajaa 90 % vastaajista katsoi, että oppaasta on ollut jonkin verran tai paljon hyötyä. Vuoden 1996 tutkimuksessa tiedusteltiin oppaan hyvyttä. Noin 80 prosenttia vastaajista piti opasta hyvänä.

5. 5 Arviointi oppaan sisältöpainotuksista

Vastaajia pyydettiin arvioimaan oppaan laajuutta ja sisältöä sekä yleisesti että nimettyjen osa-alueiden osalta erikseen. Seuraavassa taulukossa vastaajat arvioivat oppaan laajuutta yleisesti.

Taulukko 2 (kys. 7). Arviointi oppaan laajuudesta. Tulokset prosentteina.

"Onko opas liian laaja tai suppea?"	%
opas on hyvä nykyisellään	87
oppaan asia- ja sivumäärää pitäisi supistaa	3
opasta ei tarvita lainkaan	3
oppaaseen pitäisi lisätä asioita ja sivumäärää	7
Yht.	100

Vajaat 90 prosenttia vastaajista piti opasta hyvänä nykyisellään. Opasta haluttiin pikemmin laajentaa nykyisestään, vain kolme prosenttia vastaajista piti tarkoituksenmukaisena supistettua opasta. Seitsemän prosenttia vastanneista halusi oppaaseen lisää asioita.

Asioita, joita haluttiin lisää, mainittiin vähän. Liikennemerkkien lisäämistä oppaaseen halusi neljä vastaajaa. Ehdotus liikennemerkkien lisäämisestä oli ymmärrettävä, olihan useimmilla jo vuosikymmeniä autokoulun käymisestä. Liikennemerkkien määrä ja muoto ovat muuttuneet vuosien varrella.

Viisi vastaajaa toivoi osuutta moottoripyöräilystä. Muina asioina mainittiin auton "puskemisen" selvittämistä ja osuutta väsyneenä ajosta.

Jotkut vastaajat valittivat oppaan tekstin fontin pienuutta. 45-vuotiaitten iässä aletaan juuri hankkia lukulaseja. Osa oppaasta on painettu pienellä fontilla.

Asioita, joita haluttiin pois, mainittiin myös vähän. Asioiden toistoa haluttiin pois. Jotkut halusivat oppaasta pois metrit ja sekunnit. Tarkkojen mittojen ja aikavälien hahmottaminen saattaa olla työlästä etenkin käytännön liikennetilanteissa.

Taulukko 3. Oppaan aiheiden arviointi (kys. 8). Tulokset prosentteina.

	lisätä	pitää ennallaan	vähentää	yht.
	%	%	%	
liukkaalla kelillä ajaminen	38	62	-	100
energian säästäminen	26	71	3	100
turvallisuuden käyttö	17	82	1	100
pimeällä ajaminen	22	77	1	100
jarruttaminen	20	80	-	100
väistäminen	28	71	1	100
tietoa tyypillisistä onnettomuustilanteista	46	52	2	100
muu aihe	40	58	2	100

Oppaan erillisistä aiheista eniten haluttiin kasvattaa ”tietoa tyypillisistä onnettomuustilanteista” -teemaa. Myös liukkaalla kelillä ajamisesta haluttiin selvästi enemmän tietoa. Mitään osa-aluetta ei juurikaan haluttu vähentää. Lueteltujen teemojen lisäksi ehdotettiin oppaaseen lisätietoa mm. vilkun käytöstä ja auton teknisestä kunnossapidosta.

5. 6 Oppaan vaikutus ajamiseen

Noin kahden kolmasosan mielestä opas vaikutti jotenkin ajamiseen. (Kyllä -vastauksiksi tulkittiin myös ne vastaukset, joissa oli merkitty vähintään yksi ajokäyttäytymisen osa-alue, joka vaikutti ajamiseen, ks. kys. 9). Vuoden 1996 Pidä pelivaraa -tutkimuksessa yhden kolmasosan mielestä opas vaikutti jotenkin ajamiseen. Niiden kuljettajien osuus, jotka olivat sitä mieltä, että opas vaikutti, on siis lähes kaksinkertaistunut edellisestä mittauksesta.

Tuloksien eroon on saattanut vaikuttaa se, että vuonna 1996 käytettiin haastattelua eli siihen vastasivat myös oppaasta vähemmän kiinnostuneet eri-ikäiset kuljettajat. 90-luvun puolessa välissä oppaan esittelemät asiat olivat ehkä vielä vieraita. Vuosien myötä pelivara-ajattelu on tullut tutummaksi autoilijoille.

Runsas yksi kolmasosa (36 %) ajokortin haltijoista ilmoitti, että opas ei ole vaikuttanut ajamiseen (kys. 9). Suurin syy, miksi opas ei vaikuttanut ajoon, oli, että vastaaja jo ajaa ennakoivasti tai varovasti (21 vastausta). Toinen tärkeä syy oli, että vastaajalle asiat olivat jo tuttuja. Oli myös niitä vastaajia, jotka ajoivat niin paljon tai niin vähän, että opas ei enää voinut vaikuttaa.

Seuraavassa taulukossa esitetään, mihin osaan ajokäyttäytymistä kuljettajat katsoivat oppaan vaikuttaneen. Vastaajat saivat valita useita vaihtoehtoja.

Taulukko 4. Oppaan vaikutus ajokäyttäytymisen osa-alueisiin (kys. 9). Tulokset prosentteina.

tarkkailen enemmän nopeuttani	30 %
seuraan tarkemmin muiden toimintaa	36 %
pidän suurempaa turvallisuusväliä	55 %
en toimi yllättävällä tavalla	22 %
ajan entistä taloudellisemmin	19 %
otan paremmin huomioon sää- ja keliolosuhteet	47 %
muu	4 %

Kuljettajien mielestä eniten (55 %) opas vaikutti autojen väliseen etäisyyteen omassa ajokäytöksessä. Lähes puolet vastaajista ilmoitti oppaaseen tutustumisen jälkeen ottavansa paremmin huomioon sää- ja keliolosuhteet. Muiden toiminnan tarkkailu ja oman nopeuden huomiointi lisääntyivät myös oppaan lukemisen jälkeen. Vuoden 1996 tutkimuksessa saatiin sama tulos, opas vaikutti eniten välimatkan pitämiseen.

5.7 Autoilijoiden toivoma tiedotusväline liikenneasioissa

Taulukko 5. ”Mikä olisi autoilijoille hyvä tapa kerrata liikenneasioita? Saa valita useita vaihtoehtoja” (kys. 10). Tulokset prosentteina.

nykyinen kotiin lähetetty aineisto	49 %
keskeisiä liikenneasioita esittelevä tv-ohjelma	56 %
internetin kautta saatava aineisto	9 %
tietoiskut televisiossa	68 %
autoilijoille suunnatut paikallisradio-ohjelmat	20 %
autoilijoille tarkoitettu tienvarsimainonta	14 %
autoilijoille suunnattu lehtimainonta	8 %
autoilijoille suunnatut lehtikirjoitukset	23 %
muu, mikä	10 %

Tietoiskut tv:ssä saivat vastaajilta suurimman, yli kahden kolmasosan kannatuksen suosituimpana tapana kerrata liikenneasioita. Toiseksi eniten haluttiin liikenneasioita esitteleviä tv-ohjelmia. Noin puolet kannatti nykyistä kotiin lähetettyä aineistoa. Paikallisradio-ohjelmia ja lehtikirjoituksia puolsi noin viidennes vastaajista. Tienvarsimainonta, lehtimainonta ja internet saivat vain vähäistä kannatusta.

6. Pohdinta

Valtaosa kuljettajista oli tutustunut oppaaseen ja pitänyt sitä hyödyllisenä. Oppaan sanoma oli ymmärretty oikein. Opas oli vaikuttanut vastanneiden kuljettajien enemmistön mielestä ajamiseen. Opas oli myös kärkeijoukossa kuljettajien mielestä, kun kysyttiin mieluisinta keinoa kerrata liikenneasioita.

Kun oppaan vastaanotto on näinkin hyvä, oppaan jakelua kannattanee jatkaa. Erityisesti naiset näyttävät olevan kiinnostuneita oppaan esittelemästä ajoneuvon käsittelystä. Kun tv:n tietoiskut olivat kuitenkin halutuin keino vastaanottaa liikenneasioita, kannattaa harkita, onko mahdollista

ostaa tv:stä oppaan aiheita tukevia tietoiskuja. Vastaanotto ja kattavuus autoilijoiden keskuudessa saattaisi olla vielä parempi kuin nykyisellä tavalla.

Lähteet

Lähdeniemi E., PIDÄ PELIVARAA -alueellisen koulutuskokeilun tulokset, Liikenneturvan tutkimuksia 114/1996

PIDÄ PELIVARAA - Ennakoivan ajamisen opas, Liikenneturva 1999, (ei tekijöitä)

Hyvä ajokortin haltija!

Ajoneuvohallintokeskus lähettää vuosittain kaikille 45 vuotta täyttäneille auton ajokortin haltijoille kirjeen, jossa muistutetaan lähestyvistä velvollisuuksista toimittaa asuinpaikkakunnan poliisille lääkärin tai optikon antama todistus näkökyvystä. Samaan kirjeeseen on Liikenneturvalle annettu mahdollisuus liittää mukaan ”Pidä pelivaraa” niminen ennakoivan ajamisen opas. Opas käsittelee turvallisen ja joustavan ajamisen perusteita.

Nyt haluamme kerätä tietoja sekä oppaan kehittämistä varten että jakelun onnistumisesta. Tässä tarvitsemme Teidän panostanne. Pyydämme Teitä vastaamaan kysymyksiin viimeistään **18. 12.** mennessä. Lomakkeen palautuskuori, jonka postimaksu on maksettu, on oheisena.

Kunnioitavasti

Matti Heinonen
 tutkija
 Liikenneturva
 p (09) 41747420
 PL 29, 00421 Helsinki

1. Oletteko saanut ”Pidä pelivaraa” -oppaan? (Pyydämme merkitsemään oikean vaihtoehdon.)

- 1 kyllä
- 2 en (jos ette ole, siirtykää kysymykseen no. 10)
- 3 en muista (siirtykää kysymykseen no. 10)

2. Oletteko tutustunut oppaaseen

- 1 kyllä
- 2 en

3. Jos olette tutustunut oppaaseen, oletteko myös säilyttänyt sen?

- 1 kyllä
- 2 en

4. Mikä oli mielestänne oppaan keskeisin ohje?

5. Mitä muuta oppaasta on jäänyt mieleen?

6. Miten arvioitte opasta? Onko siitä ollut hyötyä Teille?

- 1 oppaasta on ollut paljon hyötyä
- 2 oppaasta on ollut jonkin verran hyötyä
- 3 oppaasta ei ole ollut lainkaan hyötyä

7. Onko opas liian laaja tai suppea?

- 1 opas on hyvä nykyisellään
 - 2 oppaan asia- ja sivumäärää pitäisi supistaa
- Mitä asioita pitäisi poistaa?

3 opasta ei tarvita lainkaan

- 4 oppaaseen pitäisi lisätä asioita ja sivumäärää
- Mitä asioita pitäisi lisätä?
-

8. Pitäisikö seuraavia oppaan aiheita lisätä, pitää ennallaan tai vähentää?

	lisätä	pitää ennallaan	vähentää
liukkaalla kelillä ajaminen.....	1	2	3
energian säästäminen.....	1	2	3
turvallitteiden käyttö.....	1	2	3
pimeällä ajaminen.....	1	2	3
jarruttaminen.....	1	2	3
väistäminen.....	1	2	3
tietoa tyypillisistä onnet- tomuustilanteista.....	1	2	3
muu aihe, mikä?			
	1	2	3

9. Onko oppaaseen tutustuminen vaikuttanut jotenkin ajamiseenne?

1 kyllä, miten? (Seuraavista asioista saa valita useita vaihtoehtoja.)

- 1 tarkkailen enemmän nopeuttani
- 2 seuraan tarkemmin muiden toimintaa
- 3 pidän suurempaa turvallisuusväliä
- 4 en toimi yllättävällä tavalla
- 5 ajan entistä taloudellisemmin
- 6 otan paremmin huomioon sää- ja keliolosuhteet
- 7 muuta, mitä?

2 ei, opas ei ole vaikuttanut ajamiseeni. Miksi se ei ole vaikuttanut?

10. Mikä olisi autoilijoille hyvä tapa kerrata liikenneasioita? (Saa valita useita vaihtoehtoja.)

- 1 nykyinen kotiin lähetetty aineisto
 - 2 keskeisiä liikenneasioita esittelevä tv-ohjelma
 - 3 internetin kautta saatava aineisto
 - 4 tietoiskut televisiossa
 - 5 autoilijoille suunnatut paikallisradio-ohjelmat
 - 6 autoilijoille tarkoitettu tienvarsimainonta
 - 7 autoilijoille suunnattu lehtimainonta
 - 8 autoilijoille suunnatut lehtikirjoitukset
 - 9 muu, mikä _____
-

11. Paljonko ajoitte viime vuonna?

_____ km

12. Syntymävuotenne on 19_____

13. Sukupuoli 1 mies 2 nainen

14. Missä läänissä asutte_____?

15. Jotkut oppaan saaneet ovat valittaneet, että he ovat saaneet vääränkielisen oppaan.

Oletteko Te saanut oppaan....

- 1 omalla äidinkielellä
- 2 suomeksi, vaikka äidinkielenne on ruotsi
- 3 ruotsiksi, vaikka äidinkielenne on suomi
- 4 tarvitsisin oppaan_____ kielellä

Lähettkää minulle opas seuraavaan osoitteeseen:

Nimi ja postiosoite:_____
